№ 10. Treschdeen, 3. februarî. 1910.

Makſà,
Jelgawà ſanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeschu Awises.

Makſà,
pa paſtu peſuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uſ ahrſemèm 4 rub. 50 kap.
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap

Paſta kaſte № 17.

Iſnahk diwreiſ nedelà.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawà, Skribweru ceelà № 35.

89. gada-gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſē 20 kap.

Walsts dome.

27. janwara ſehdi wada knaſ Wolkonſkis, turpinot apſpreeſchanu par weetejàs teeſas reformu. Apſpreeſch un pecnem likumprojekta 26. lihdſ 57. pantam, pee kam weetàm iſdara ſihkus pahrgroſijumus jeb papildinajumus.

Wakara ſehdi wada Homjakows. — Domneeks Gololobows ſino par baſchadàm partijam peederigu 107 walſts domneeku preekſchlikumu, eeſneegt tirdſneezibas miniſtrim peepraſijumu par Deenwid Kreewijas kalnu waldes mehrneeka (marſcheidera) Sutulowa nepareiſo rihzibu. Winſch ſtahdijis Jekaterinoſlawas konſiſtorijai preekſchà nepareiſas ſinas par akmenogku baudſumu, kurſch eeguhts uſ Aleksandra-Swirſkas baſnizas ſemes, un tadehł ſchi wehrtigà ſeme, kura eenes 20 000 rbł. gadà, tikuſe pahrdota tikai par 60,000 r., un ſchis notikums ſazelot weetejo eedſihwotaju ſtarpà nemeeru. Peepraſijumu komiſija weenbalſigi eeteiz peenemt peeprasijumu tirdſneezibas miniſtrim, lahdus ſokus domà ſpert ſchajà nelikumigà rihzibà un kahdà zelà tiks atlihdſinati baſnizai nodaritee ſaudejumi.

Balſojot preekſchlikumu peenem.

Tirdſneezibas miniſtrs

uſ tam dod ſchahdu iſſkaidrojumu: miniſtrija ſuhtijuſi uſ notikuma weetu kalnu padomes lozekli Joſu, kuram iſmeklejot peerahdijees par wajadſigu, mehrneeku atſtahdinat no amata un leetu nodot miniſtru padomes un kalnu waldes kopejai zaurluhkoſchanai. — Tank pat laikà teeſu miniſtrs uſdewa weetejam prokuroram iſdarit ſlepenu iſmekleſchanu. Miniſtru padome un kalnu padome atſina Sutulowa rihzibu par nepareiſu, jo likums mehrneekam nemaſ nedod teeſibu, iſdot apleezibas par raktuwju rupneezisko wehrtibu, tà tad winſch pahrkahpis ſawa amata woru. Otrkahrt, winſch dewis nepareiſas ſinas, aiſrahdidams, ka ſemes ſlahni tur nederigi iſmantoſchanai, lai gan ihſteni tee koti derigi, un 3 ogku kahrtas pawiſam neſlehpdams. Tadehł abas padomes atrada, ka peeprasitoju uſrahditee apſtahkli pareiſi un nolehma, leetu nodot prokuroram; iſmekleſchana uſtizeta ſewiſchki ſwarigu leetu iſmekleſchanas teeſnefim. Turpretim par ſaudejumu atlihdſibu zeetuſchai baſnizai warès runat tikai tad, kad iſmekleſchana buhs pabeigta. (Balſis: pareiſi! Peekriſchana wiſà ſahlè, pee wiſàm partijam.)

Balſojot dome nolem debates atlikt uſ zitu ſehdi.

29. janwara ſehdi wada knaſs Wolkonſkis. Wispirms uſ deenas kahrtibas ſtahw 40 domneeku preekſchlikums par to, lai atwilktu ſinamu ſumu no to domneeku algam, kuri iſſlehgti no walſts domes ſehdem par meera trauzeſchanu. 31 domneeks praſa, lai preekſchlikumu nodotu kahrtibas rukka komiſijas zaurluhkoſchanai. — Pehz baſchàm debatem, pee kuràm pehz ilgaka laika ari peedalas Purischkewitschs, kurſch, kà ſinams, bija dehł nepeellahjigas troſchnoſchanas uſ wairak ſehdem iſſlehgts iſ walſts domes, ar 139 pret 99 balſim peenem preekſchlikuma nodaſchanu kahrtibas rukka komiſijai.

Joprojam uſ deenas kahrtibas ſtahw debatu turpinajums par weetejo teeſu. Peenem 59. pantu, kurſch meerteeſneſchu ſapulſchu kanzeleju iſdewumus leek uſ krona rehkina. 60., 61., 62. un 63. pantos ir runa par teeſu priſtaweem. — Klimenko I. leek preekſchà eezelt preekſch maſakàm leetam iſdewumu pamaſinaſchanas dehł II. ſchkiras priſtawus, kurus waretu uſturet kronis un ſemſtes. Teeſleetu miniſtra beedrs Werewkins paſino, ka teeſleetu miniſtrija ſtrahdajot paſchlaik pee projekta, kurà paredſetas runataju wehleſchanàs. Maklakows leek preekſchà pahrmainit, lakſes jautajuma dehł, 61. pantà iſteizeenu „pehz 24. maijà 1871. g. Wisaugſtak apſtiprinatàs lakſes.“ Maklakowa papildinojums un wiſi panti lihdſ projekta komiſijas redakzijas 6. nodalai teek peenemti. Pehz pauſes dome ſtahjas pee jautajuma apſpreeſchanas par meerteeſneſchu uſraudſibu. Pehz nedaudſàm debatem atteezigo pantu peenem komiſijas redakzijà. — Peenem jo projam wiſus tahlakus pantus lihdſ 76. Pee ſcha panta apſpreeſchanas, kurſch atteezas uſ teeſneſchu diſziplinaratbildibu par nolaidibam deeneſtà, komiſija leek preekſchà aiſtaht pantu paſtahwoſchà likuma redakzijà. — Miniſtra beedris Werewkins atrod paſtahwoſcho kahrtibu par neehrtu: ſenatam baſchreiſ, pahrak leela attahluma dehł, neeſot eeſpehjams iſdarit wajadſigo, par peemehru, atzelt no amata teeſneſchus par iſſchkehrdibu. Winſch leek tadehł preekſchà, lai teeſleetu miniſtrim dotu teeſibu atzelt teeſneſi pagaidam no amata lihdſ wina galigai atlaiſchanai zaur ſenatu. Scho papildinajumu zaur nobalſoſchanu atmet. Tà ka ſehdes ſahlè naw likumigà ſkaita domneeku, tad pulkſten 1/26 paſino pauſi lihdſ pulkſten 1/28.

Wakara ſehde nenoteek likumigà domneeku ſkaita truhkſchanas dehł. — No ſcha apſtahkla wehrojams, kahdà mehrà jau juduſi intereſe par walſts domes darbibu paſchu walſts domes lozekku ſtarpà. Leekas, ka ari wineem paſcheem apnikuſi pahrmehrigà runaſchana.

* * *

Kwotes ſemes jautajums.

Par kwotes ſemes jautajumu mehs ſawà laikà, kad Baltijas generalgubernatora padome apſpreeda Baltijas reformas projektus, eſam rakſtijuſchi plaſchaki.

Padomes lozekli wiſi bij weenprahtigi par to, ka 1893. g. aiſleegums, pahrdot kwotes ſemes mahjas, buhtu atzelams; bet par to, kas tahlak ar ſcho ſemi lai noteek, domas ſchkihràs. Atu puſu atſinumi tika noralſtiti protokolôs. Bet leeta tagad wehl guk eeſchleetu miniſtrijà un tahlak naw wirſijuſès.

Februarî 1909. g. nu walſts domes lozekli barons Meijendorfs, Brakmans, barons Schillinſch un barons Fölkerſams eeſneedſa walſts domei likumprojektu par kwotes (Igaunijas ſeſtdaſſemes) nokahrtoſchanu. Bet projekts no domes tahlak naw kuſtinats. Tagad nu dimi igaunu deputati, Schulzenbergs un Terras (pabalſtiti no baſcheem Kreewu deputateem) ari eeſneeguſchi walſts domei likumprojektu tai paſchà leetà. Abi projekti ſatur to paſchu domu ſtarpibu, kà generalgubernatora Padomè, tik ween tagadejais igaunu projekts baſchà ſinà eet wehl tahlak. Par paſchu leetu turpmak paſkaidroſim plaſchaki.

Jauks ſeedojums wiſpahribas labà.

Pee wairak attihſtitam tautam jau ſen paraſts, ka zilweki, kurus Deews bagatigaki ſwehtijis laizigam mantam, mehdſ wairak waj maſak eewehrojamu daku no ſawas mantibas ſeedot teizameem, jaukeem wiſpahribas mehrkeem. — Pee mums Latweeſcheem tas lihdſ ſchim wehl reti un deſgan maſà mehrà nowehrots*), kaut gan ari ſchai ſinà nebuht netruhkſt it jauku paraugu. Bet jo retaki pee mums tahdi gadijumi nowehrojami, jo wairak tee paſchi atſihſtami un zildinami, jo wairak tee paſchi noſtahdami un eeteizami par ſkaiſteem un Deewam tihkameem paraugeem.

Par tohdu wiſai preekſchſihmigu darbu „Tehwija“ paſneedſ ſchahdas tuwakas ſinas:

Preekſch kahda laika awiſes neſa ſinas, kà Breeſchu muiſchas un Siſmas muiſchu ihpaſchneeks un wairaku krona muiſchu arendators Jahnis Gauja dahwajis Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkai Sabeedribai ſawu koti peenehmigo rentes kontraktu uſ Luſtes muiſchu lihdſ ar wiſu apmehram 8000 rbł. leelo ſalogu un inwentaru preekſch ſemkopibas ſkolas eerihkoſchanas. Scho ſkolu Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkà Sabeedriba tur tad ari tuhlit eerihko.

Scho ſawu teizamo darbu Jahnis Gauja wehl turpinaja un ſchinis deenàs noraſtijis 8000 rubku Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkai Sabeedribai pahrwaldiſchanà. No ſchis naudas Jahnim Gauja kungam zelams kapa peemineklis pehz wina mirſchanas un tahlako 6000 rubku augki iſleetojami baſchadam ſpezialàm wajadſibam.

Tà ka ſchee Jahna Gaujas darbi un wehlejumi noder par ſpoſchu preekſchſihmi daudſeem jo daudſeem, tad domajam, ka daram pareiſi, ſcheit mineto nowehlejumu wahrdu pa wahrdam paſneedſot zeen. laſitajeem.

Jahna Gaujas kunga wehlejums ſkan:

Es, Jahnis Gauje, zehlees no ſemneeku buhdinas un zaur ſaweem puhlineem un ſweedreem, kurus Deews ſchehligi ſwehtijis, tizis pee laizigas mantas, baſchàm dſimtàm bruinneeku muiſcham, taiſu ſekoſchu ſchahdu manu nowehlejumu, nodibinadams ſekoſchus kapitalus manai peeminai:

1) 2000 rbł. noguldu Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahj-Aizdewu Kaſē, kuri iſleetojami pehz manas nahwes weenigi peeminekla uſzelſchanai uſ manas dufas weetas. Peeminekla uſzelſchanu uſtizu un uſdodu iſdarit Latweeſchu Laukſaimneezibas Ekonomiſkai Sabeedribai.

2) 1000 r. noguldu tanì paſchà kaſē, kà neaiſteekamu kapitalu uſ wiſeem laikeem, ar noſazijumu, ka augki no ſchi kapitala iſleetojami mana kapa apkopſchanai. Schi kapitala pahrwaldiſchanu nododu Ekonomiſkai Sabeedribai, bet paſchu kapa kopſchanu nowehlu no manis dibinatàs un pabalſtitàs Ekonomiſkàs Sabeedribas ſemkopibas ſkolas audſeknieem, lai tee manu dufas weetu kopdami arween paturetu mani mihlà peeminà un atgahdatos, ka es, ſchai ſkolai ſneegdams pirmo pabalſtu, eſmu wehlejees, lai katrs weens winas audſeknis ſaſneegtu dſihwè tahdus panahkumus, kà es.

3) 1000 r. noguldu tanì paſchà kaſē, kà neaiſteekamu kapitalu uſ wiſeem laikeem, ar noſazijumu, ka augki no ſchi kapitala iſleetojami Lihgo-ſwehtku ſarihkoſchanai katra gada Jahnos. Schi kapitala pahrwaldiſchanu un ſwehtku ſarihkoſchanu uſtizu Ekonomiſkai Sabeedribai. Lai mana mihlà tauta uſtur ſwehtu ſentehwu paraſchu, lihgſmi ſwinet Jahnu deenu ar dſeeſmam un dejam, jo pehz nopeetna darba iſpreeza ir nowehleta.

4) 2000 r. noguldu tanì paſchà kaſē, kà neaiſteekamu kapitalu uſ wiſeem laikeem, ar tahdu noſazijumu, ka augki no ſchi kapitala iſmakſajami ik gadus tam no manis dibinatàs Semkopibas ſkolas augſtakàs klaſes audſeknim, kurſch ar labakàm ſekmem ſchink gadà nobeidſis eepreekſchejo klaſi. Schis kapitals teek noſaukts par Jahna Gaujas ſtipendiju un wina iſleetoſchana resp. peeſpreeſchana teek katru gadu ſinota atklahtibà.

5) 1000 rbł. teek nogulditi tanì paſchà kaſē, kà neaiſteekams kapitals un augki no ta teek katru gadu ſeemas-ſwehtkos iſdaliti Seſawas draudſes nabageem. Schi kapitala pahrwaldiſchanu uſtizu Seſawas pagaſta wezakam kopà ar Seſawas draudſes mahzitaju, bet ja ſchee kungi no tam atteiktos, tad ta pahrwaldiſchanu un iſleetoſchanu uſdodu Ekonomiſkai Sabeedribai.

6) 1000 rbł. teek nogulditi tanì paſchà kaſē ar noſazijumu, ka kapitals paleek neaiſtiikts, bet augki no ta teek iſleetoti Seemas-ſwehtku eglites dedſinaſchanai Seſawas pagaſta ſkolà.

7) No wiſeem augſchà mineteem kapitaleem augkus lihdſ manai mirſchanai, ja es wehletos, waru iſleetot pats ſawàm wajadſibam, bet pehz manas nahwes ſchee kapitali un augki no teem teek iſleetoti weenigi tikai mineteem un no manis nolemteem mehrkeem. Augſchejo wiſu kapitalu pahrwaldes komiſijàs jabuht kà paiſtahwigam lozeklim manam ilggadigam darba beedrim Teodoram Janſonam. J. Gauje.

Tà ſkan ſchis dahwajums.

Zik daudſ tarigu latweeſchu wihru nawa zehluſchees no ſemneeku buhdinas, bet zik maſ domà no ſawa darbeem bagatà muhſcha augleem kahdu daku nowehlet ari wiſpahrigeem noluhkeem, ſewiſchki tam arodam, uſ kura dibinajas wiſa muhſu tautas labklahjiba un plaukſchana — tas ir ſemkopibai! Teem jadara pehz Jahna Gaujas kga preekſchſihmes.

Bet Jahnim Gauja kungam nowehlam pehz darbeem bagata muhſcha gruhtibam wezuma deenàs, ilgu, meerigu, jauku atpuhtu ari tanì apſinà, ka wina darbam ir labi panahkumi bijuſchi un ar teem tik plaſchà mehrà weizinatas ari wiſpahrigas leetas. Tahdeem darbeem preemina neſudis.

*) Kas gan pa daſai ari iſſkaidrojams ar latweeſchu lihdſſchinejo ſamehrà deeſgan leelo maſturibu.

No ahrſemèm.

Anglu parlamenta wehleſchanas

patlaban iſbeiguſchàs. Pehz ten nepeedſihwotas jo ſihwas zihnas ſtarp abàm galwenojàm partijam, konſerwatiweem un liberaleem, ne weena, ne otra naw eeguwuſi noteizoſchu un iſſchkiroſchu uſwaru. Liberali gan pehz ſkaita maſleet pahrſwer konſerwatiwos, tomehr tee newarès turetees pee waldibas ſtuhres bez ireem un ſtrahdneeku partijas palihdſibas. Zaur to nu liberalu waldibas ſtahwollis turpmak top koti gruhts un nedroſchs. Tahdos apſtahkios pat drihſumà waretu buht ſagaidamas jaunas wehleſchanas, kuràm, kà leekas, preekſch konſerwatiweem buhtu labaks iſnahkums.

Eewehletee tautas aiſſtahwji ſadalas ſchahdi: 44 ofizeeri, 30 adwokati, 46 ſtrahdneeki, 51 fabrikants un wehrtuwju ihpaſchneeks, 37 tirgoni, 38 awiſchu ihpaſchneeki un ſchurnaliſti, 56 muiſchneeki, 13 farmeri un ſemkopji, 13 bankeeri un finanſu wihri, 13 bruhweri un wihna tirgoni, 12 ſabeedribu direktori, 125 padoma deweji, 11 inſcheneeri, 7 ogku raktuwju ihpaſchneeki, 8 diplomati un eerehdni, 13 dſelſleetuwju ihpaſchneeki, 7 mahkleri un grahmatweſchi, 8 grahmatu tirgoni un rakſtneeki, 12 profeſori, 10 ſekretari, 12 kugu buhwetaji, 16 weikalneeki, 4 fondu mahkleri, 1 admirals, 1 juhras ofizeers, 2 ſkolotaji, 45 pehru dehli un brahki, 1 mahkſlas un bilſchu tirgonis, 1 lozmanis, 3 dſelſzeka un flotes liferanti, 9 ahrſti, 3 garidſneeki, 2 automobilu fabrikanti. Apatſchnamà wiſilgak bijis Toms Burts, kurſch tur darbojas jau 36 gadus.

Balkanu puſſala

jau no ſenlaikeem bijuſi wiſadu kara breeſmu werdoſchs awots un ne maſumu ta ſlazinata wehl pehdejôs gadu deſmitôs gan kriſtitu kauſchu, gan muhamedanu aſinim.

Tahdas breeſmas, ka jau eepreekſch ſinots un aprahdits, ari tagad draud ſchai nemeeru pilnai puſſalai. Lai nu tàs nowehrſtu ari ſchoreiſ, tad leelwalſtju diplomatija peeleek atkal klaht wiſu ſawu labako prahtu un iſweizibu. Jo wairak wehl tapehz, ka karſch ſtarp Balkanu tautam it negaidot un newikus waretu eeraut kara breeſmàs ari weenu un otru waj pat wairakas leelwalſtis.

Schink labi domatà breeſmu nowehrſchanas noluhkà tad ari angku un frantſchu wehſtneeki Konſtantinopolè nodewuſchi ar zitam walſtim faſkanoſchu iſſkaidrojumu, ka Greekijai neatkauſchot peeweenot Kretu, nedſ ari Kretas deputateem uſ Ateenam notkuht. Ja iſrahdiſchotees par wajadſigu, aiſſargu walſtis ar waru to nepeekauſchot. Kretas jautajumu galigi iſſpreeſchot, wiſadà ſinà aiſſargaſchot Turzijas teeſibas. Turku awiſes ſino, ka winu waldiba atkal no jauna peeſuhtiſchot walſtim rakſtu a-

zeeschu peeprasijumu, lai winas pee brihsuma galigi nokahrto Kretas jautajumu, jo eekam tas neesot notizis, starp Turziju un Greekiju newarot nodibinatees kahrtiga satikſme. Rakſts tadehk praſiſchot Kretas jautajumu galigi iſſchkirt wehl pirms greeku nazionalſapulze ſanahkuſe.

Pehz ſcha iſſkaidrojuma nu gan domajams, ka leelwalſtju diplomatijai iſdoſees ſawaldit greekus un tos atturet no neapdomigeem ſoleem, kas to waretu noweſt karâ ar Turziju; it ſewiſchki tas domajams jau tapehz, ka Pirejâ, t. i. Atenu oſtâ, patlaban ſabraukuſchi un uſturas 4 kreewu un 3 angku kara kugi, kamehr italeeſchu un frantſchu kara kugi tur wehl eeradiſchotees.

Ari Turzijas atteezibas ar Bulgariju leekas azumirkli kâ jabojuſchâs. turpretim apſtahkli Makedonijâ tapuſchi wehl jo kaunaki un bihſtamaki nekâ lihdſ ſchim. — Tâ Monaſtiras wilajetâ ween eſot 5 bulgaru, 4 greeku un 2 albaneeſchu nemeerneeku pulki nodibinati. Weens no pehdejeem neſen ſagrahbis un aiſwedis ſew lihdſ bagato greeku tirgotaju Mitu no Dibres un iſdewis to ſwabadibâ tikai pret prahwu iſpirkſchanas maksu. Weenu no greeku bareem kara ſpehls ſakahwis, pee kam Turku ſaldateem krituſchi rokâ eerotſchi wairak kâ par 1000 mahrzinu wehrtibâ. No 56 bulgareem, kurus neſen Sereſâ uoteeſaja, wedot uſ Salonikeem 11 iſlehkuſchi no ejoſcha brauzeena un beſ pehdam aiſbehguſchi. Pehdejo ſtarpâ ari atradees bihſtamais wojewoda Jwans Molerows, kuru kara teeſa bija noteeſajuſe uſ wairak gadeem zeetumâ.

Bulgarijas daſchadâs pilſehtâs eedſihwotaji nolehmuſchi ar paſinojumu greeſtees pee leelwalſtim, kâ wini wehlotees, lai eezel ſem Eiropas protektoratu ſtahwoſchu wirskomiſaru waj kaſu Makedonijâ, jo zitadi newarot galwot par patſtahwigu meeru ſtarp Turziju un Bulgariju. Turpretim Makedonijâ muhamedanu eedſihwotaji noturot ſapulzes, lai proteſtetu pret kriſtitu un ſewiſchki pret bulgaru eeſtahſchanos turku kara ſpehkâ. Tahda paſcha ſatura proklamazijas iſplatot pa deſmittuhkſtoſcheem Makedonijas wilajetôs ſtarp muhamedanu eedſihwotajeem.

— No ſchim jukam Makedonijâ, ja tâs nemitâs, nu atkal war iſzeltees jo nopeelnas kara breeſmas un tur dſihwojoſcho tautibu liktenî newarês zitadi iſſchkirt, ka zaur leelu aſins iſleeſchanu.

Kreewijas un Auſtrijas ſatikſmes leetâ.

Bij iſplahtijuſchâs baumas, ka Kreewija gribot ſameerinatees ar Auſtriju tapehz, ka winai draud iſzeltees ſadurſme ar Japanu. Sameerinaſchanâs noluhks tâ tad eſot, nokahrtot ſtahwokli tuwajos auſtrumos. Schîs baumas atſtahjuſchas druhmu eeſpaidu Serbijâ, kura newar Auſtrijai peedot Boſnijas un Herzegowinas peeweenoſchanu. Uſ Paſchitſcha peeprasijumu Peterburgâ dabuta atbilde, ka Kreewija naw nekahda konflikta ar Japanu, tâpat ari nekahdas weenoſchanâs ar Auſtriju. Eeſahkdam ſarunâm eſot tikai tas mehrkis, aizjaunot ſtarp abâm walſtim ſatikſmi, kahda wajadſiga tekoſchu darîſchanu nokahrtoſchanai.

Sabeedrotâs Walſtis. Gakas boikots ir beidſees un gakas treſts ir uſwarejis. Gakas zenas netila paſeminatas un patehretaji, newarebami beſ gakas tahlak iſtikt, maksâ praſitâs zenas. Treſtineeki apgalwo, ka zenu zelſchanos praſot gakas produktu truhkums, bet tas tâ nemaſ naw. Pehz ſawahktâm ſinam peerahdits, ka treſta gakas krahtumês atrodâs tikdaudz gakas produktu, ka Sabeedroto Walſtu eedſihwotaji mehneſcheem ilgi ar teem war iſtikt. Treſta gakas ſaldetawas atrodotees 14 miljoni wehrſchu, 6 miljoni teku, 25 miljoni aitu, 60 miljoni zuhku un 2 miljardi olu.

Treſti Amerikâ ir tee ihſtee waldineeki un ſabſihwes apſtahkku noteizeji. Waldibas un ſabeedribas eeſahkta zihna pret treſteem ir iſrahdijuſês lihdſ ſchim par neſpehzigu.

Kina. Angli nodomajuſchi dibinat Kinâ angku uniwerſitati, kuras noluhks palihdſet Kineeſcheem eeguht eiropiſku iſglihtibu nemehrojot tahlo zeku uſ Eiropu. Uniwerſitati nolemts atklaht peezos gados Honkowâ un jau daudz angku profeſoru peeſolijuſchi jaunajai uniwerſitatei ſawus pakalpojumus. Schîs jaunais paſahkums ſtiprinâs angku poſiziju Kinâ un dos wineem eeſpehju tuwumâ ſekot Kinas dſihwes gaitai, kadehk gan weenigi angki uſſahk ſcho uſnehmumu.

No eekſchſemèm.

Proteſts pret ahrſemju profeſoru uſſaukumu Somijas leetâs iſlaiſts klajâ no ſchahdu ſaweenibu padomeem: kreewu ſapulzes, kreewu wehſturiſkâs iſglihtibas weizinataju beedribas par peeminu Aleksandram III., ſlawu labdaribas beedribas, kreewu nomaku ſabeedribas, ihſto kreewu kauſchu un erzengeka Mikeka ſaweenibas galwenâs palatas. Proteſtâ aiſrahdits uſ to, ka Kreewijas pamata likumi nepaſihſtot Somijas walſti. Weenigais ſtarptautiſkais meera lihgums Friedrichshamâ, kurſch nokahrtojis atteezibas ſtarp Somiju un Kreewiju, runâ par gubernam, kurâm jabuht par Kreewijas walſts ihpaſchumu un jaatrodas winas warenibas peeberumôs. Somija eelkuwuſe Kreewijas ſaſtahwâ newis zaur ſomu tautas peekriſchanu, waj ari winas preekſchſtahwju lihgumu ar Kreewijas walſts waru, bet uſ eekaroſchanas teesibu un kauju liktenu pamata. Somi dewa ſwinigus apſolijumus, ka buhſchot weenmehr uſtizigi pawalſtneeki Kreewijas ſzepterim, zaur ko uſ wiſeem laikeem eenehma ſawu weetu to tautu rindâ, kuras pabotas Kreewijas ſzeptera warai un iſtaiſa keiſara weenu walſti. Somijas kultura ir wiſpirms neiſſmekomas Kreewijas ſchehlaſtibas auglis weſela gadu-ſimtena laikâ. Somu tautiba gandrihſ nemaſ naw paſinuſe kara klauſibas gruhtibas. Somijas kulturas pamatôs netikween eelikts Kreewijas ſelts, bet wina ari eenahkuſês ſem Kreewijas dimgalwainâ ehrgla ſpahrnu apſardſibas. Kreewija radija, bet ne iſnihzinaja ſomu kulturu. Kreewijas augſtakâ wara dewa un uſtureja ſomijas ſaeimu, ſenatu un zitas weetejâs eeſtahdes, lai gan winu darbiba ne weenmehr ſagahjâs ar Kreewijas walſts intereſem. Zitſemu mahzito un ſomu uſſtahſchanâs noluhks ir ſkaidrs. Wini grib ſamulſinat waldibu, darit uſ to freedeenu un peedabut to uſ peekahpſchanos. Bet weltigi. Muhſu waldiba, muhſu likumdoſchanas eeſtahdes ſin, ka ſomijas jautajumâ Kreewijas ſabeedriſkâ ſajuhta ſtahw aiſ wineem.

* * *

Beſ tam ari 28 no Odeſas augſtſkolas profeſoreem iſlaiduſchi ſchajâ paſchâ leetâ ſchahdu iſſkaidrojumu:

„Augſti zeenot wahzu ſimatni, walſts kahrtibu, wahzu tautas nazionalo patriotiſko paſchapſinu, kreewu profeſori, ſaſchutuſchi pret daſchu wahzu profeſoru wehſtuli Somijas jautajumâ, iſſaka ſtingru proteſtu pret maldinatu perſonu neapdomatu ſoli. Somijas un zitu walſts daku atteezibam atjaunotâ Kreewijâ jadibinas uſ nekuſtama likuma pamata. Somu kulturai nekas nedraud, tâpat ari Somijas paſchwaldibai. Kreewija nezeetîs, ka prowinzê, kura eekarota kreewu aſinim, internazionali politiki wiſadeem lihdſelkeem nodibina walſti jaunu walſti. Weenojotees ap ſawu Keiſara Majeſtati, weenprahtibâ ar waldibu, Walſts padomi un Walſts Domi, kreewu tauta pate iſſchkirs beſ neluhgteem padomeem ſomu jautajumu par ſwehtibu wiſâm walſts dakam."

Zik eerehdnu ir Kreewijâ?

Ar ſcho jautajumu nodarbojas ſtatiſtikis Rubakins „Weſtnik'â Jewropi". Pehz kauſchu ſkaitiſchanas dateem no 1897. gada Kreewijâ bijuſchi 435.818 eerehdni, ſtarp teem 38,082 ſeeweetes. Tagad, protams, eerehdnu ſkaits buhs daudz leelaks. Pehz 1897. gada kauſchu ſkaitiſchanas ſinam Kreewijâ bijuſchi pawiſam 85.816 ſkolotaji un ſkolotajas. Bet tautas apgaiſmoſchanas miniſtrija uſdod, ka jau 1896. gadâ pee ſchîs kategorijas peederejuſchas 113,984 perſonas, tâ tad par 30,000 wairak. Tahlak pee polizijas eerehdneem naw peeſkaititi ne lauku poliziſti, ne ſlepenpoliziſti. Par ſchâm abâm grupam kopâ iſnahktu leels ſkaits. Tâ tad eerehdnu kopſkaits pateeſibâ buhs daudz leelaks, nekâ to ir aprehkinajis Rubakins. Polizijas eerehdnu ſkaits ir uſdots uſ 104,575, pahrwaldes un teeſu eerehdnu — 42,034, dſelſzela eerehdnu — 81,000, paſta un telegrafa eerehdnu — 38,000. Eerehdnu ſkaits pret peeaugoſcho eedſihwotaju kopſkaitu atteezas kâ 1:150. Kas uſ eerehdnu algu ſihmejas, tad no ſcheem 435,818 eerehdneem par 1000 rbl. maſaku algu gadâ ſanehmuſchas 344,614 perſonas. No pahrejeem 91,204 eerehdneem 65,775 (72 proz.) ſanehmuſchi 1000—2000 rbl. gadâ, 1981 (2,2 proz.) 5000—10,000 rbl. gadâ. Eerehdnu kopejâ gada alga pehz 1897. gada aprehkina ſneegusês lihdſ 181 miljonam rubku.

Sarkanâ kruſta beedriba.

Beedribas iſdewumi aprehkinati uſ 1,946,090 rubl., tanî ſkaitlî eerehkinati wiſadu penſiju iſſneegſchanai 665,175 rubli, preekſch pabalſta ſneegſchanas ſemaku kauſchu truhkibâs — 325,000 rubli. Salihdſinot ar pag. gada budſchetu, tad eenehmumi uſ 1910. g. par 65,825 r. paleelinati, bet iſdewumi par 289,690 rubleem pamaſinati. Eenahkumu paleelinaſchanâs ſagaidama ſtarp zitu no ahrſemju paſu nodokla. Schis nodoklis par 8 mehneſchu laiku pag. gadâ eenefa 641,874 r. 12 kap. Pehz budſcheta peenemſchanas Sarkanâ kruſta beedribâ tika pahrſpreeſti daſchi jautajumi, ſihmejoſchees uſ beedribas turpmaku darbibu.

Rachim-kans.

Krewu diplomatu aprindâs Perſijas jautajums teek atkal jo dſihwaki pahrunats. Galwenâ kahrtâ muhſu diplomatija nonemâs ap jautajumu par Rachim-kana likteni, kurſch kopâ ar daudzeem wina domam peekrihtoſcheem zihnâs pret Teheranas polizijmeiſtera Jefrema pulku un kas tagad padewees Kreewijas Maraljanas Kaſaku nometnei, Kintriſchſkas aprinkî netahlu no Dſchulfas. Perſijas waldiba, dabujuſi ſinu par Rachim-kana behgſchanu, praſa wina iſdoſchanu, paſtahwedama uſ to, ka winſch weenkahrſchs ſlepkawa un tas neaiſſtahwot nekahdu politiſku mehrku. Perſijas waldibas eeſkatam Peterburgâ nepeekriht, tâ kâ Rachim-kans atſihſtams par pahrleezinatu nogahſtâ ſchacha Muhameda-Ali peekriteju, kas wada nogahſtâ peekriteju partiju. Pehz dſirdamâm walodam Rachim-kans un wina peekriteji uſtureſchotees Jekaterinodarâ. (R. A.)

Warens blehdis.

Lubotjinâ nu reiſ apzeetinats kahds no Sibirijas iſbehdſis katordſueeks, wahrdâ Beelows, kuru polizija jau ſen mekleja, bet newareja lihdſ ſchim dabut rokâ. Ar wiltoteem dokumenteem winſch no daſchadâm naudas eeſtahdem, kâ no walſts bankas, ſeemeka bankas, Kreewu-Kineeſchu bankas n. t. t. iſtrahpis un nodſihwojis pawiſam ap 200,000 rbl.

Zittautu ſkolu leetâ

walſts domes tautas iſglihtibas ſewiſchka padome iſſtrahdâ likuma projektu, kurſch wiſpahrigos wilzeenos, kâ awiſe „R. W." ſino, eſot ſchahds:

Zittauteeſchu ſkolu dibinaſchana un atwehrſchana ar mahtes walodu kâ mahzibas walodu ir atkauta tikai tajos apgabalos, kuros zittauteeſchu eedſihwotaju ir wairak kâ 50 proz. no wiſa eedſihwotaju ſkaita un pee tam ari tikai tajos gadijumos, ja weetejai zittauteeſchu walodai ir ſawa rakſtiba un literatura, un ja ſkolas atwehrſchanas apkaimê ſtarp behrnee ſkolas wezumâ ir wairak kâ zaurmehrâ 50 proz. weenas tautibas, kas nerunâ Kreewu walodu. Par ſkolotajeem un ſkolotajâm ſchaîs ſkolâs war buht tikai perſonas, kas eeguwuſchas wajadſigâs apleezibas, un labi pahrwalda kreewu un ari weetejo walodu. Diwklaſigâs zittauteeſchu ſkolâs, neraugotees uſ tizibu un tautibu, weenaw no ſkolotajeem wajaga buht ar kreewu waloda kâ mahtes walodu. Kreewu waloda kâ obligatoriſks mahzibas preekſchmets jaſahk paſneegt pirmâ mahzibas gada otrâs puſes. Pee tam mahtes waloda kâ palihga lihdſeklis pee Kreewu walodas mohzihſchanas peelaiſchama tikai pirmâ mahzibas gadâ. Mahzibu paſneegſchana zittauteeſchu ſkolâs mahtes walodâ peelaiſchama tikai pirmos tſchetros gados. Sahkot ro peektâ mahzibas gada wiſi mahzibas preekſchmeti paſneedſami tikai kreewu walodâ. Skolu beigufcheem maſakais japrot tekoſchi loſit un laſito atſtahſtit kreewu walodâ, kâ ari rakſtit beſ ſewiſchki rupjâm kluhdam. Kreewu walodas mahzihſchanu un ſekmes pahrrauga inſpektors un direktors. Uſ eedſihwotaju wehleſchanos pee ſkolam war tikt atwehrtas Kreewu walodos papildu un atkahrtoſchanus klaſes, kâ ari behrnu dahrſi preekſch eepreekſchejâs eepaſihſchanas ar kreewu walodu. Wiſu ſcho eerihkojumu atwehrſchana atkauta ari uſ tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas iniziatiwi. Preekſch kreewu tautibas behrneem waj ari preekſch zittauteeſcheem, kas grib mahzitees kreewu walodu, — ja to naw maſak par 15 tanî apgabalâ, kurâ atwer ſkolu, jaatwer ſewiſchka ſkola. Ja winu ir maſak par 15, tad preekſch wineem atweramâ zittauteeſchu ſkolâ, ar mahzibu paſneegſchanu mahtes walodâ, atwerama ſewiſchka paralelnobaka ar mahzibu paſneegſchanu kreewu walodâ. Pee walodam, kurâm ir ſawa rakſtiba un literatura, padome peeſkaitijuſi tikai poku, leiſchu, wahzu, tataru, igaunu, latweeſchu, armenu un gruſinu walodas. Ebreju waloda iſſlehgta no ſchi faraksta.

Peterburga. Jaunas rewiſijas noliktas: Wiſlas apgabala waldibas un ſabeedribas eeſtahdês, ko iſdaris ſenators Neidhards; Kijewas un Odeſas kara apgabala intendanturas eeſtahdês, ka rewidents buhs Dedjukins; Reetruma Sibirijas intendanturas pahrwaldes rewidès grafs Medems, un Auſtruma Sibirijas intendanturâ rewiſiju iſdaris Glischtſchinſkis.

— Par Peterburgas garigâ ſeminara rektoru eezelts preeſteris W. A. Martinſons, dſimis Baltijâ, pehz tautibas igaunis.

— Par pahrak dihwainu „pahrſkatiſchanos" ſino Peterburgas laikraksti. Pirms daſchâm deenam no kahdas pilſehtas ſlimnizas uſ Preobraſchenſkas kapſehtu apbehdinaſchanai tizis aiſweſts ſahrks, kurâ lihka weetâ atradees puſduzis ſlimnizas kalponu preekſchautu, trihs zepures, diwas bluhſes un kahds mehtelis. Sahrks ar mineto ſaturu zitu telpu truhkumo dehk bijis nolikts lihku kambara koridorâ un no tureenes nokluwis uſ lihku rateem. Pahrſkatiſchanâs pamanita tikai tad, kad ſlimnizas kalpotaji apkehruſchees, ka wineem truhkſt daſchu apgehrba gabalu. Kahds kalpotajs tuhlin ſteidſees uſ kapſehtu un wehl paſchâ pehdejâ azumirkli dabujis ſawus peederumus atpakaļ.

Maſkawa. Bankets par gobu Franzijas weeſeem. Ari Maſkawâ, pi ſehtas domes ſahlê nodomats ſarihkot meelaſtu 8. februari, kad Franzijas parlamenta un ſenata lozekli nonahkſchot Maſkawâ.

Kijewâ, 25. janwarî. Politechniſkâ instituta ſtudents Sikorſkis iſdarija praktiſku mehginajumu ar paſcha iſgudrotâm motora kamanam, kuras teek dſihtas ar gaiſa ſkruhwi. Trim perſonam eekſchâ ſehdot, kamanas ſkrehja ahtri un weegli uſ preekſchu. Schinîs deenâs nu iſdaris wehl pamatigus iſmehginajumus ar ſcho ſeemas automobili, ſihmejotees uſ wina leelako ahtrumu. Tahdas kamanas iſmakſaſchot ap 800 r.

Kijewa. Zeku miniſtrijas rewiſijas komiſija ſche atgreeſuſês no Odeſas un uſſahka rewidet dſelſzeka materialu noliktawas. Atraſtas leelas nekahrtibas un nepareiſi weſti rehkini.

Nowotſcherkaſka. Muiſchneezibas ſapulze nolehma Kreewu-Japanu kara laikâ kara wajadſibam ſawahktos 8,557 rubkus tagad nodot preekſch gaiſa kara flotes buhwes un zitam kara ſpehka wajadſibam.

Tiflisa. Nepaſihſtams kaundaris wakarâ, pee dſelſsleetu tirgotawam, ar rewolwera ſchahweenu eewainojis naftas ruhpneeku Milowu.

Derbenta. Uſ Kaſpijas juhras wakara kraſta, no Petrowſkas lihdſ Baku ſilku ſweja wiſai eewehrojamâ lomâ. Sche ir ap 150 ſwejneeku ſahdſchu ar wairak nekâ 20,000 ſwejneekeem, kuri gada laikâ iſſwejo un noſuhta wairak neka 8000 wagonu lahdinu ſilku. Neſen Derbentâ noturetâ ſwejneeku kongresâ noſpreeſts apweenotees ſwejneeku ſabeedribâ preekſch ſilku ſwejas pazelſchanas un uſlaboſchanas.

Widſeme.

Par mahtes walodu Rigas elementar-ſkolâs.

Neſen atpakaļ daſchi weetejee kreewu pedagogi bij iſſkaidrojuſchi, ka tâs Rigas elementar-ſkolas, kurâs mahzibu paſneedſot mahtes walodâ, ſkolneeku ſkaita ſinâ ejot atpakaļ, bet kreewu elementar-ſkolâs turpretim truhkſtot weetu. Tagad Rigas ſaweenoto elementar-ſkolu inſpektors Todlebena bulwarî № 8 „Riſchſk. Weſtn." ſchai leetâ eeſuhtijis ſekoſchu raſtu: „Riſchſk. Weſtn." Nr. 16 S. Peſcherſkis rakſtâ „Mahzibas waloda elementar-ſkolâs" ſneedſ daſchas ſinas par Rigas ſaweenotâm elementar-ſkolam Todlebena bulwarî, teikdams, ka wezaki neeſot meerâ ar to, ka ſcho ſkolu diwâs nodokâs (wahzu un latweeſchu) no 1907./8. mahzibas gada ſahkot pirmos diwos gados mahzibas teek paſneegtas behrnu mahtes walodâ, nemot ahrâ iſ ſchîm nodakam ſawus behrnus, zaur kopejs ſkolneeku ſkaits pamaſinajees lihdſ nepilneem 400 u. t. t.

Atturedamees no kaut jel kahdeem ſpreedumeem, domaju, ka apakſchâ peeweſtee ſkaitli wislabak iſſkaidros leetas pareiſo ſtahwokli:

Skolneeku ſkaits Maurikija, Jekaba un Jahna nodokâs:

	(wahzu)	(latw.)	(kreewu)
1906/7. m. g.	179	168	188
1907/8. „ „	174	179	153
1908/9. „ „	182	183	135
1909/10. „ „	195	194	100

Kas sihmejàs uſ pahreſeem Petſcherſka paſkaidrojumeem par augſchà minetàm ſkolam, kà par peem. par kaut kahdu ſkolas kolegijas peeprasijumu, par ſkolotaju padomes kaunigo nolluſeſchanu par ſkolneeka ſkaita pamaſinaſchanos u. t. t., — tee wiſi ir Petſcherſka kga fantaſijas augki.

Terpata. Baſnizas 50 gadu jubileja. Pee ſchejeenes uniwerſitates paſtahw baſniza, kura eeſwehtita 31. janwarî 1860. g. Nahkoſchà ſwehtdeenà winà notiks ſwinigs jubilejas deewkalpojums, kurà ſprediki ſazìs Widſemes generalſuperintendents Getgens.

Kurſeme.

Zik iſmakſajuſi Leepajas zeetokſchna buhwe.

Leepajas zeetokſnis buhweis wairak gadu un wina buhwe iſmakſajuſi walſtij 32 milj. rbl. Tagad nolemts Leepajà zeetokſni wairs neturet, kadehl wiſs zeetokſnis teek nu ahrdits un plehſts ſemê. Noahrdiſchanas darbi ween aprehkinati uſ 1½ milj. rbl.

No Leepajas. Pilſehtas wehleſchanu leetà. Weetejà Namu ihpaſchneeku beedriba „Leepajas Atbalſt" uſmudina wehletajus pahrleezinatees, waj wini wiſi ir eeweſti iſſludinatà wehletaju ſarakſtà. Beedribas walde wehletajeem paſneedſ tuwakas ſinas, kas ſihmejàs uſ wehleſchanam. Peeprasijumi par uſnemſchanu wehletaju ſarakſtu jaeſneedſ diwu nedeku laikà no ſarakſta iſſludinaſchanas deenas. „Tadehl wehl reiſ atgahdinam nenokawet, lai neeetu neweena latweeſchu balſs paſuſchanà. Jo latweeſchu wehletaju wahrdam tikai tad buhs noſihme, ja uſſtahſimees wehleſchanàs kà weens wihrs. Katrs, kurſch rauga latweeſchu wehletajus ſaldit, eeſtahſtidams wehletajeem maldiſchanas noluhkà daſchadas nepareiſibas, ir latweeſchu wehletaju leetas nodewejs. — Swehtdeen, 31. janwarî beedriba ſarihko jautajumu wakaru, kurà pahrrunàs wajadſigako, kas atteezàs uſ wehleſchanam. Tadehl eewehlams par teem jautajumeem, ar kureem wehletaji naw ſkaidribà, eemeſt jautajumus kaſtiê, kuro eerihkota Latweeſchu beedribas telpàs. Wehlreiſ aiſrahdam pulzetees wiſeem wehletajeem Namu ihpaſchneeku beedribà, lai tà atnemtu eeſpehju daſchadajeem awanturiſteem un tumſoneem iſleetot wehleſchanas par ſawu tumſcho noluhku ſaſneegſchanas lihdſelli."

No Popes ſino „R. A.", ka tur patlaban pee weetejàm trim ſkolam ſahkot nodibinatees dſeedataju pulzini ſawu ſkolotaju wadibà. Katru ſwehtdeen dſeedataji — apkahrtnes jaunekli un jaunawas — kahrtigi eerodas uſ dſeedat mahzìſchanos. Ta ir laba ſihme. Naw jau, ſinams, dſeedaſchana korî un uſ wairak balſim pate par ſewi deeſin kas un ſewiſchkì, bet ſchis ir tas ſahkums, tee pirmee ſoki, kuri ari wiſos zitos, jau tagad apgaiſmotos pagaſtos, ſawà laikà eewadijuſchi ſabeedriſko kuſtibu un tautiſku zenſchanos. No ſcheem paſahkumeem mehdſ iſaugt weetejàs ſadſihwes jaunee zenteeni — zenteeni uſ beedroſchanos gaiſmas un pateeſigas attihſtibas darbos. Nu waram zeret ari uſ teatra iſrahdſchu ſarihkoſchanu, kahdas derigas beedribas nodibinaſchanu u. t. t.

No Schenberges. Radoſchanàs ſtarp latweeſcheem un leiſcheem. Sche, kà jau tahdà apgabalà, kur Leetawai ar Latwiju ſaeetàs robeſchas, ari paſchi abeju tautibu eedſihwotaji jo beeſchi ſateekàs ſawſtarpejà ſadſihwê, paſihſtàs, draudſejàs un nereti pat radojas. Tà ari kahds ſchejeenes ſaimneeks K., pats latweetis un luteranis, apprezeja kahdu leiſchu jaunawu. Waj nu leiteete winam teeſcham eepatikuſès labaki, nekà apkahrtejàs latweeſchu meitas, jeb waj tur ſaws eeſpaids bijis ari leiteetes diſchenajam puhram (1,000 r. ſkaidrà naudà un beſ tam wajadſigàs eedſihwes leetas), tas, protams, naw atklahtibai ſinams, un paleek weenigi paſcha notikuma dalibneeku noſlehpums. „R. A."

No Dignajas. J. K., kurſch 20. dezembra naktî pag. gadà W. mahjàs, kà tas jau ſawà laikà bij awiſes ſinots, ar zirwi nahwigi eewainoja Jakobſonu un to paſchu mahju kalponi, kà „J. D. L." ſino, tagad jau apzeetinats. K. apzeetinaja pee radeem Inflantijà, kur iſrahdijas, ka tam ir ſaſchauta kahja un lode atrodas wehl kahjà. Ari galwas kauſs tam pahrſiſts un to pahrſitis Jakobſons ar to paſchu zirwi, ar kuru K. pahrzirtis winam muguru. Jakobſons Dwinſkas ſlimnizà jau miris. K. ar noſuhtija uſ ſlimnizu, bet winam ſlikta iſr dſe uſ atweſekoſchanos. — Muhſu apkahrtne agrak bija beeſgan bagata ar ſkaiſteem preeſchu un egku meſcheem, kurus pehdejos gados ar ſkubu ween zehrt noſt — ſewiſchki ſchoſeem, tà ka drihſi ween neredſeſim wairs ſkaiſto preeſchu un egku. Saimneekeem, kureem jataiſa mahjas, ari nahkas beeſgan gruhti tikt pee meſcha. Pelnu ar mums ſchoſeem beeſgan pee balku un malkas weſchanas lihdſ Daugawas kraſtam. Pelna ar ſirgu no 125 k. lihdſ 250 k. par beenu.

No Jelgawas.

Jelgawas Latweeſchu Beedribas jaunà nama eeſwehtiſchana pagahjuſcho ſwehtdeen noriteja wiſai jaukà un ſajuhſminatà kahrtà.

Jau labu laiku pirms atklahſchanas akta, kura ſahkums bij nolikts uſ p. 1 deenà, wiſai plaſchàs, glihtàs un gaiſchàs telpas bija pildin pahrpildìtas ſwehtku weeſeem. Uſ atklahſchanas ſwehtkeem bij eeradušchees ari zeen. Kurſemes gubernators ſlepenpadomneeks Knaſews un wina beedris wize gubernators knaſs Krapotkins, kà ari daudſ ziti weetejo ziwil- un kara walſchu augſtakee preekſchſtahwji. Beſ tam ſtarp weeſeem ari rebſeja zeen. Kurſemes general-ſuperintendentu Bernewitza kungu, kà ari daſchus mahzitajus no Rigas un laukeem.

Pats ſwehtku akts ſahkàs ar baiki nodſeedatàm garigam dſeeſmam: koralis „Debeſs Tehws, Tew dſeedam ſlawu", un „Swehts ir" (iſp. no dſeed. beebr. „Lira", Jelg. Palihdſibas Beebr., Nikolaja baſnizas un Annas baſnizas jaukteem koreem, brihwmahkſleneeka O. Kaulina kga wadibà). Tad Nikolaja baſnizas mahzitajs Reinharda kgs tureja nama eeſwehtiſchanas runu, dſiki ſajuſteem un bagatu domu pilneem wahrdeem aiſrahdidams uſ Jelgawas Latweeſchu Beedribas zehlajeem noluhkeem un mehrkeem un jauko uſdewumu, kas nu iſpildams jaunzeltajam beedribas namam. — Pehz tam beedribas preekſchneeks J. Weiſsmana kgs dewa ihſu pahrſkatu par beedribas lihdſſchinejo darbibu, kà ari par jaunà beedribas nama buhwes gaitu, iſſazidams ſirſnigu pateizibu wiſeem beedribas labwehkeem, zaur kuru laipnu peepalihdſibu bijis eeſpehjams panahkt ſprauſto mehrki.— Ka nu wiſs tik labi warejis iſdotees un paſtrahdats tahds jauks darbs Latweeſchu kulturelà dſihwê, par to gan galwenà kahrtà japateizotees muhſu augſtajam ſemes tehwam, Kungam un Keiſaram, kura droſchà apſardſibà ari Latweeſchu tauta dſihwo un ſekmigi zenſchus uſ preekſchu, kapehz tad ari no wiſas ſirds lai aiſkanot „Deews ſargi Keiſaru", pehz kam korisun publika ar dſiku ſajuhſmu, orkeſtrim pawadot, nodſeedaja muhſu walſts himnu. Tad Kleinberga kungs ſtahjàs katedrî un nodeklameja garaku, ſwehtku atgadijumam peemehrotu paſchſazeretu poemu par „Gaiſmas pili". — Deklamazijai ſekoja ſkaiſti un daiki no ſaweenoteem koreem nodſeedatà dſeeſma „Gaiſmas pils" (wahrdi no Aufelka; muſika no J. Wihtola, ar ko ofizielais ſwehtku akts bij iſbeigts.

Pehz ilgaka ſtarpbrihſcha ſekoja goda meelaſts, kurſch bija klahts kahdam 300 perſonam, goda weeſeem un beedreem, dahmam un kungeem, un kurſch noriteja wiſai jaukà un omuligà kahrtà. Aiſtaneja waj neſkaitamas runas uſ zentigàs gawilneezes ſkaiſto, biſcho panahkumu, kahds patlaban tik redſami attehlojees winas jaunojà krahſchnà namà. — Runataju rindu atklahja pats Kurſemes gubernatora kungs, iſſazidams ſawu preeku un atſinibu par Latweeſchu dſihwê nowehrojamo zentibu un ſchirgto attihſtibu tiklab ſaimneeezibas kà wiſpahrigà iſglihtibas laukà, kà winſch to pag. waſarà nowehrojis Jelgawas laukſaimneezibas iſſtahdê un tagad to redſot ſchajàs ſwehtkàs. Gubernatora kungs beigàs iſteiza wehleſchanos, lai wiſa ſchi eepreezinoſchà attihſtiba weenmehr turpinatos ſirſnigà, neleekukotà uſtizibà un padewibà pret walſti un Kungu un Keiſaru. Pehz tam no jauna atſkaneja juhſmigi nodſeedatà walſts himna. — Un nu ſahkàs gara jo gara rinda apſweikſchanas runu, wiſpirms no wiſadu beedribu preekſchſtahwjeem, no Jelgawas, Rigas, Widſemes un Kurſemes, kuri wiſi iſteiza ſirſnigus laimes wehlejumus zentigajai atklahtibas darbineezei uſ winas jauko, biſcho panahkumu, uſ jaunzelto lepno, krahſchno namu, kurſch nu noderot par koſchu rotu wiſai Jelgawai, wiſai Kurſemei. Lai tajà waldot jauka weenprahtiba, ſatiziba un ſchirgta, nenogurſtoſcha darbiba, lai no ta allaſch un allaſch iſpluhſtot ihſta gara gaiſma, ihſta prahta un ſirds iſglihtiba — uſ to iſſtaneja wiſas wairak waj maſak garas, bet it wiſas labi domatas un ſirſnigas runas. Scheem paſcheem wehlejumeem pilnam ari peewienojàs runataji no awiſchneezibas puſes, kuri bij eeradušchees jo prahwà ſkoitâ, no Jelgawas un Rigas (no pehdejàs ari diwu kreewu laikraſtu repreſentanti). Aprobeſchoto telpu dehl mums te beemſchehl naw eeſpehjams tuwak aiſtahſtit daſchas wairak eewehrojamas runas, peeminet tikai gribam, ka wiſàs runàs tika it ſewiſchki uſſwehrts, ka mums latweeſcheem wiswairak wajag pee ſekmigas, ſwehtigas kulturelas attihſtibas: weenprahtiba un darbs, nopeetns, neatlaidigs darbs. — Tad tika noſaſits leels pulks ſweizinajumu, kuri bij peenahkuſchi no tuweenes un tahleenes gan pa telegrafu, gan ar rakſteem. — Pa tam laiks bija ahtri aiſritejis uſ preekſchu un tuwojàs jau ſtunda, uſ kuru bija nolikts ſwehtku konzerta ſahkums. Beigàs beedribas preekſchneeks iſteiza wiſeem ſweizinatajeem un laimes wehletajeem beedribas wahrdà wiſſirſnigakàs pateizibas.

Swehtku konzerts ſahkàs puſdewinôs un iſdewàs zitadi jo teizami, ja pa ſtarpam nebuhtu iſzehluſchees nepatihkami trauzekli, elektriſkai apgaiſmoſchanai reiſem nefunkzionejot. — Konzertam ſekoja deja ar weeſigu ſadſihwi, kura turpinajàs labà, jaukà kahrtibà lihdſ agrajam rihtam.

Schejeenes Latweeſchu Ekonomiſkà Sabeedriba, kà dſirdama, ſarihkoſchot 25. un 26. februarî iſſtahdi, kurà iſſtahdiſchot daſchadas agrino ſehju ſehklas. Ar uſ iſſtahdi ſuhtameem preekſchmeteem japeeteizas lihdſ 5. februarim. Par iſſtahditeem preekſchmeteem neeſot jamakſà weetas nauda. —.—

Nelaimes notikums ehdot puſdeenu. Pagahjuſchà nedeklà kahdu beenu ſchejeenes apmehram 25 gadus wezais eemihtneeks M., ehdot puſdeenu Skrihweru eelà ſawà dſihwoklî, tik nelaimigi aiſrijis kahdu neleelu kaulinu, kas tam eeſtahjees rihklê un naw warets iſwikt. Gan wiſà ahtrumà atſaukts kahds ahrſts, kas nelaimigajam ari ſneedſis palihdſibu, bet beemſchehl beſ ſekmem. Aiſrijuſchais drihſumà pakritis uſ grihdu un iſlaidis garu. —.—

No jauna gada wiſitem atpirkuſchees Jelg. Latw. Skolu un Iſglihtibas beedribai par labu pehz liſtes № 1: F. Mühlenbachs 1 rub., J. Silinſch 1 rub., A. Friſchmans 1 rub., P. Strautfels 1 rub., E. Dſinters 1 rub., P. Juraſchewſkis 1 rub., J. Bruhmelis 1 rub., K. Milgrahwis 1 rub., J. Rosenbergs 1 rub. un L. Neimans 1 rub. Kopà 10 rub.

Apzeetinats. Naktî uſ 29. janwari gorodowojs nogahdaja uſ poliziju kahdu wihreeti beſ paſes, kur winſch noſauzàs par Genu Maſingu un ſtahſtija, ka eſot wairak reiſes ſodits dehl ſahdſibam, kamdehl ſaudejis wiſas teeſibas un preekſchrozibas, atrodotees ſem polizijas uſraudſibas Tarſchoklà, Tweras gubernà, no kureenes iſbehdſis un nodſihwojis beſ paſes wairak mehneſchus Maſkawà beſ kahdàm kibelem, bet tiklihdſ atbrauzis uſ Jelgawu, tuhlin to gorodowojs ſakehris. M. noſuhtija pa etapu uſ Tarſcholu. —ns.

Uſbrukums. Schejeenes eemihtneeks Wilis B., kas dſihwo Jahnu eelà № 3, ſinoja polizijà, ka winam naktî uſ 25. janwari, kad tas gahjis pa Katoku eelu uſ mahjam, eepretim B. weeſnizai beſ jebkahda eemeſla uſbrukuſchi wairaki nokts klejoni, pee kam to eewainojuſchi un aplaupijuſchi, tam ar waru iſwilkdami iſ kabatas naudas maku ar 12 rubkeem. Kà dſirdams, tad eewainotais daſchus no uſbruzejeem paſinis. Par uſbrukumu eeſahkta ſtingra iſmeklejſchana. —.—

Par ſchejeenes pilſehtas galwu atkal apſtiprinats par jaunu uſ nahkoſcheem tſcheireem gadeem weenbalſigi eewehletais lihdſſchinejais pilſehtas galwa titular-padomneeks A. Schmidts.

Kauſchanas. Pagahjuſchà nedeklà kahdu beenu ap pulkſten 10 wakarà ſtarp trim ſtipri eeſilufcheem ſchejeenes eemihtneekeem G., P. un M. iſzehlas aſa wahrdu maina, pee kam beidſot tika leetoti kulaki un ſpeeki. Drihſumà peeſteidſees kahrtibneeks kauſchius iſſchkihra un nogahdaja uſ poliziju, kur leeta tiks turpinata likumigà wirſeenà. —.—

3 mehneſchns zeetuma 23. janwarî 2. eezirkna meerteeſneſis peeſpreeda Trihnei P. par ragutinu ſahdſibu 3 rbl. wehrtibà. —ns.

Iſbehguſchi. Naktî uſ 27. janwarî no 19. dragunu Archangelogorodas pulka iſbehguſchi diwi jaunee ſaldati W. Filonenko un W. Krawtſchenko, abi Samarneeki. —ns.

Baſnizas ſinas.

Deewkalpoſchana Sw. Annas baſnizà: Swehtdeen, 7. janwarî plkſt. 10 no rihta mahz. P. Heintz. Peektdeen, 5. februarî pulkſt. 7 wakarà Nikolaja baſnizas eeſwehtijamo jahlê bihbeles ſtunda mahz. Fr. Bernewitz. Kalnazeema baſnizà ſwehtdeen, 7. febr. plkſt. 10 no rihta mahz. Fr. Bernewitz. Uſſaukti: Adolfs Tannenbergs ar Matildi Strauſs, Johanns Nehlſens ar Mariannu Irmgardi Stein, Schanis Eichmanis ar Liſetti Weru Brahlit, Kriſtaps Neumans ar Emiliju Roſental. Miruſchi: Eduards Karlſons 2 n., Teodors Arturs Grünfelds 1 g. 5 m., Emilie Lawiſe Minna Ehl 5 m., Martinſch Wihtols 72 g. w.

Dahwanu eenahzis: jaunàm ehrgelem 4 r. 56 k.

Deewkalpoſchana Jelgawas pilſehtas draudſes Nikolaja baſnizà: Swehtdeen, 7. februarî, deewkalpoſchana pulkſten ½10 no rihta mahz. Reinhards. Pulkſt. 1 deenà behrnu deewkalpoſchana un pulkſten 5 wakara deewkalpoſchana cand. theol. Irbe. Uſſaukti: Kaſpar Friedrich Rein ar Annu Malwini Schkinkis, Fritz Michelſon ar Schenni Matildi Selmu Buſchman, Adolf Tannenberg ar Matildi Strauſs, Janis Auzgraf ar Katarinu Sehtman, dſim. Kriſchanſon, Kriſtaps Neumann ar Emiliju Roſenthal. Miruſchi: Jako Rudolf Blumbek 2 g. 1 m. w., Lawihſe Milter 81 g. w., Anna Parwin 84 g. w., Olga Zezilie Ojolinſky 7 g. w., Alide Auguſte Baltraitis 2 d. weza.

Dahwanu eenahzis: nabageem par labu eemakſajuſchi red. Weiſsmans 3 r., S. 2 rbl.

Eeſwehtiſchanas mahzibu meitenem ſahkſchu 1. martà.

mahz. Reinhards.

Wisjaunakàs ſinas.

Peterburgà, 29. janwarî. Atbrauza Bucharas emirs. No Nikolaja wokſales winſch dewàs uſ Seemas pili.

— Nomira goda leibmedikis profeſors Botkins.

Harkowà, 29. janwarî. Kahdà pagraba dſihwoklî ſprahga bumba. No ſprahdſeena raduſchees eewehrojami ſabojajumi. Pilſehtà leels uſtraukums.

— Starp ſtrahdneekeem, kuri jau ilgaku laiku ſtreiko, un ſchandarmeem iſzehlàs ſaburſme. Daſchi ſtrahdneeki un ſchandarmi weegli eewainoti.

Kaſanà, 29. janwarî. Teeſu palata atzehla no amata bijuſcho gubernas waldes preekſchſehdetaju Gerkenu un waldes lozekkus Berſteli un Belkowitſchu. Eekſchleetu miniſtrijai par labu peedſiks 10,000 rbl.

Bakû, 29. janwarî. Ter-Akopowa firma atraidijuſe ſtreikotaju ſtrahdneeku profibas. Pilſehtas preekſchneeks paſinoja abàm puſem, ka kahrtibas trauzejumus un nelikumibas nepeelaidis.

Wihnê, 11. febr. (29. janw.). Schejeenes diplomatiſkàs aprindàs ſagaida ſapraſchanos un iſlihgumu Balkanu leetàs ſtarp Kreewiju un Austro-Ungariju.

Romà, 11. febr. Awiſe „Giornale d'Italia" ſino iſ Konſtantinopoles, ka leelwalſtis likuſchas Turzijai preekſchà pahrdot Kretas ſalu Greekijai.

Hagà, 11. febr. (29. janwarî.). Uſ deputata Hekerena interpelaziju par to, ka 1904. gadà keiſars Wilhelms paſinojis kehnineenei Wilhelminei, ka kara gadijumà Wahzija buhſchot ſpeeſta ſuhtit kara ſpehku Holandê, ja Holande negahdaſchot par aiſſardſibas ſoku ſperſchanu pret Angliju, ahrleetu miniſtrs paſkaidroja, ka ne Holandes waldibai, ne kehnineenei tahds paſinojums naw peeſuhtits.

Soloniksòs, 11. febr. (29. janw.). Albanijà uſeeta reakzionaru ſaſwehreſtiba. Iſdaritas leeliſkas kratiſchanas. Apzeetinats daudſ kauſchu, ſtarp kureem daſchi eewehrojami darbineeki un daſchi eerehdni. Rodàs aiſrahdijumi, ka ſaſwehreſtibà peedalijuſchees ari turku augſtmoni. Waldiba tura leelà ſlepenibà ſchàs ſaſwehreſchanas ſihkumus.

Nujorkà, 11. febr. (29. janw.). No Buenos-Aires ſino, ka Argentinas kalnajos uſeeta kahda zilwelu ehdaju banda, kura 4 gadu laikà kalnôs ſaguhſtijuſi un apehduſi 62 zeĺotajus.

— Seemeĺ-Amerikas Sabeedrotu Walſtu ſenats nolehma ſeemeĺa pola atradeju Piriju eezelt par kontradmirali.

Izdew. un redaktors: Latw. Dr. Beebr. tagadejais preſidents Th. Doebner.

Redaktors: R. Puriņſch (Puriņu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

Dr. Levitas, Jelgawâ, Ezera eelâ 1
prakt. un feeweeschu ahrsts, ari palihdsetajs pee dsemd.
Runajams no 9—11 un no 4—6.

Peenemu **sobu flimneekus** ik. deenas no plkst. 9½—1 un 4—6.
Spezialitate: eeleek mahkfligus sobus, porzelana plombas un ikweik sobus gluschi bes sahpêm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.
Jelg. Leelajâ eelâ № 6,
Gutman-Rathaus.

Dsihwoju tagad
Leelajâ eelâ № 1,
Japhè kga namâ.
Peenemu sobu flimneekus, kâ ari isgatawoju mahkfligus sobus katru deenu no plkst. 9—1 un no 3—6.
J. Aron.

Homeopatisks un feeweeschu ahrsts, kirurgs
Dr. med. Th. Rolssen,
Rigâ, Leelâ Smilschu eelâ № 29, 1 trepi. **Telefons 3173.**
Runas stundas: no pulkst. 9½—12 pr. pusdeen. Masturigeem: otrdeenâs un peektdeenâs.

Peenemu **ahdas, dsimuma, puhschla** un **sifilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. Zaurskatischana ar elektrizitati.
Dr. J. Machtus,
Marstal-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel.

Runajams
pr. p. **kaunuma, ahdas, sliktu** (sifilis) un **mihseku slim.** Eekschejas un matu iskr. ikdeenas no 10—1 pr. p. un no 5—8 wak
Dakteris W. Loewenbergs,
Rigâ, Leelâ Jaun eelâ № 24, diwi trepes,
Daugawas tirgus tuwumâ.
Eewehrot mahjas **№ 24.**

Sobu slimneekus
peenemu un isgatawoju **mahkfligus sobus** katru deenu no 9—1 un no 3—6, pa swehtdeenam un swehtku deenam no 10—1.
Dentists Paul Löwenfohn,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 4.

„Naw eespehjams!"
Juhs teikseet, kad Juhs zigarus
„Phenomen",
2 gab. 5 kap., 10 g. 25 kap., pamehginaseet, ka schee zigari par scho zenu war buht tik labi. Tapehz zigaru fabrika
„Havanna", Warschawâ,
ceteiz smehketaju kungeem minetos zigarus ka pateesigi wisaugstakâ labuma ar nowehlejumu: **„Smehkejeet un spirdsinajatees!** — Dabonami
S. J. Lasersona
tabakas magasina,
Jelgawâ,
Katolu eelâ Nr. 11, jaunusduhw. Latw. Beedribas namâ.
Telefons № 722.

A. R.
Bogdanowa
tabakas fabrik. noliktawa
Jelgawâ, Katolu eelâ № 12, eewehle wislabakâs paptrofu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas
„Sankt Gotthard",
starp tàm: koka kastitês par 250 gab., kâ ari **Berlines** 100 gab. ar labu munstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.
Smarschiga tabaka: **Halis** ¼ ℔ **46** kap., ⅛ ℔ 23 kap. **Maikapara** spezial-tabaka: **Swesda** № 40, № 30 un № 10 nepahrspehjama labuma. Papirosi: wisas wairak peeprasitas sortes par lehtàm zenàm.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirkschanas weeta.
Tabaka III. sorte jau no 72 kap. mahzina un **zigarus** no 7 r. 80 k. no 1000 sahkot.

Mahzeklis
war peeteiktees mechanisfkâ un atslehdsneeku darbnizâ **Chr. Biemann,** Jelgawâ, Katolu eelâ 21.

Latw. Skolu un Isglihtibas Beedriba
atwer
Pirmmahzibas skolu
sehneem un meitenem.
Schinî pusgadâ tiks usnemti behrni bes eepreekschejam finaschanam. **Peeteikschanâs 1., 2. un 3. februarî skolas telpâs,** Swehtes eelâ Nr. 16.
●● Mâhzibas sahkums 4. februarî. ●●
Preekschneeziba.

Zihna
pret schuhpibu.
Kà issargatees no schi paseminoschà netikuma un alkoholiki atturet no schuhpibas, bes wina pascha sinas.
Interesanta grahmata
dahwata schim jautajeenam un teek par welti issuhtita. Ar peeprasijumeem jagreeschas pee Гигіеническій Универсумъ Ш. Ласлей и Ко. отд. № 50, „Алкола" С.-Петербургъ, Екатерининскій каналъ домъ № 1. Контрл. № 50.

Больнымъ! По полученіи адреса и 5 мар. по 2 к. на пер. **Пастерозская ферма** Спб. Казанская 21.
Высыл. полезныя **КНИГИ БЕЗПЛАТНО.**

Lauschu kehkî Jelgawâ
ar **pirmo februari eesahkàs**
skolneekeem
lehta
pusdeenas aboneschana
24 abonentu kartes par 2 rubli 40 kap.,
katra karte pastahw no 2 ehdeeneem un 1 glahsi peena.

Preezajatees! Preezajatees!
Tikai par 2 rub. 60 kap. (5 r. 50 k. weetâ).
Juhs darisseet daudz preeka sew, dsimtai un weesem, ja eegahdaseet: **ihstu ahrsemes tualetes speegeli ar mustku, is labakajeem Schweizeeschu isstrahdajumeem;** pasch-spehlejoschs, **ar ilgaam un patihkamam skanam,** spehlê skaistas un jautras kreewu dseesmas is labakajeem isdewumeem, kà: walsi, polka, marschas, operas, tautas dseesmas un t. t. pehz isweh les; bes tam pee speegeka atronàs pareisi rahdoschs temperaturas **termometrs,** kursch sawa skaistuma pehz der kà leelakais istabas isgresnojums. **Maksa 5 r. 50 k. weetâ tikai 2 r. 60 k., 2 gab. 5 rub.**
Tahds pat speegels **ar pulksteni,** mustku un termometri: № 2 — 3 r. 75 k., № 2½ — 4 r. 50 k. Issuhta labi reguletus un tuhlin pehz apstellejuma sanemschanas us pehzmaksu un bes eemaksas. Speegeka suhtischana bes pulksteena Eiropas Kreewijâ 40 kap., Wakara Sibirijâ 60 kap. un Neetrumu Sibirijâ 80 kap., bet ar pulksteni Eirop. Kreewijâ 75 k., Wak. Sibirijâ 1 r. 15 k., Neetr. Sibirijâ 1 r. 50 k. Us Sibiriju un Wibus-Asijas apgab. **speegeli ar pulksteni** bes 1 r. eemaksaschanas neissuhta.
Apstellejumus luhdsam adreset: Въ БАЗАРЪ-НОВОСТЕЙ **Варшава, Грибная пл. № 6 — 77.** Korespondenzes Kreewu jeb Wahzu walodâs.

Isdewiba preeksch katra!
Par 7 rub. issuhta isturigu drehbi diweem kostimeem:
kungu uswalkam 4¼ arsch. moderni tumschi ruhtainu jeb strihpainu, un dahmu kostimam 8 arsch. moderna tumschi ruhtaina jeb raiba. Eepakajums us firmas rehkina, issuhta us pehzmaksu bes eemaksas. Pastellejot 3 pahrt us reisu (tas ir 3 kungu un 3 dahmu uswalkus), peeleekam labu oderi.
Pilnigi par welti.
Tapat issuhtam atsewischkus gabalus weenam uswalkam 4¼ arsch tàs paschas sortes **par 3 rub. 80 k.** Ja preze nepatihk, nemam atpakal un atmaksajam ari naudu. Pastellejumus war rakstit ari latweeschu walodâ. Adrese: гор. Лодзь ч. 22 М. Б. Торчинскому почт. ящикъ № 25.

Nemeet 300 rubiu atlihdsibas,

ja man peerahdeet, ka apakschâ minetàs 16 derigas leetas naw tàs wehrtibas, kas us tam uslikta — dabuseet augschâ mineto atlihdsibu. Tikai par 4 r. 85 k. 12 r. weetâ issuhtu: 1) Skaistu waleju kungu **kabatas pulksteni** no ihsta sliemelna tehrauda ar ankera gahjeenu newis zilindra — us akmeneem, ar eetaisi, kas aissarga federi no luhschanas, putekku aissargajamo stiklu un skanu us minuti reguletu gahjeenu. 2) Kehde no amerikanu selta jeb ihsta baltâ metala. 3—5) Sudraba breloki 84. prow. „Вѣра", „Надежда", „Любовь". 6) Salokamas ahrsemes kabat. schkehres. 7) Mundscht. aparats no Dr. Kocha preeksch nekaitigas smehkeschanas. 8) Ahrsemes ahdas naudas maks ar 7 nod. (atsewischka nod. pr. selta naudas) ar mechanisku atslehgu un weetu preeksch schtempeka. 9) Kautschuka schtemp. ar apstel. preekschwahrdu, tehwa wahrdu un familiju. 10) Wahzeltte ar schtempeka krahsu. 11) Ihsts (newis isjauzams) tehrauda droschs bahrsdas nasis „Solingen", ar kuru katris war dsiht bahrsdu bes kaut kahdas mahzischanàs. 12) Skaidra nikela tase pr. seepju eetaisischanas bahrsdas dsihschanai. 13) Pindsele preeksch bahrsdas dsihschanas. 14) Selta gredsens 56. pr. ar amer. brilianteem. 15) Pulksteena aissargs pret sagteem. 16) Seemescha ahdas mazinsch pr. pulkst. Wisa schi garnitura tikai 4 r. 85 k., ar dahmu pulksteni zilindri 5 r., ar kungu jeb dahmu kluso pulksteni ar 3 wahkeem zilindri 5 r. 75 k. Pee pulksteena teek peelikts galwoschanas raksts par pareisu gahjeenu us 6 gad. Issuhta wisbrihsakâ laikâ tik lihdz sanem apstellejumu un bes eemaksas. Suhtischana Eiropas Kreewijâ 55 k., Sibirijâ 85 k. Apstellejumus luhdsu adreset: Экспортному Дому Ш. І. Кучеро, Варшава, Зельная 41 — 25 Н.
P. S. Bes augschâ minetam leetam pee katra preekschmeta peeleeku par welti wehl weenu interesantu katram nepeezeeschamu leetu. Kas israkstu 3 garnituras us reisi, dabon par welti ½ duzi skaistas tehjkarotes. 3197

Atkal jauni apstiprinajumi par
„Alfa-Laval" separatoru
nesasneedsamo pahribu.
Wairak kà 30 augstakàs godalgas
1909. gadâ.

Tahdi
„Alfa-Laval" separatoru panahkumi ir sasneegti zaur winu:

tihro nokrehjoschanu,
isturibu, weeglu gaitu,
ehrtu dalu apmainischanu un
zitàm pahribàm, kuras truhkst
zitu sistemu separatoreem,
kamdehl winu pirkschana ir skahdiga.
par kahdu zenu ari winus nepeedahwatu.

Katalogus par **„Alfa-Laval"** separatoreem un peensaimneezibas maschinam issuhta us peeprasijumu par welti tirdsn. nams **„Alfa-Laval"** **Sw. Peterburgâ.**
Warschawâ. Odesâ. Omskâ.

Jelgawas Namneeku
Krahj-Aisdewu Sabeedriba.
Jelgawâ, Katolu eelâ № 19, telefons № 688.

I. **Sabeedriba peenem noguldijumus no 50 kap. sahkot un maksà par noguldijumeem schahdus prozentus:**
1) **Us nenoteikta laika** . . . . . 6% gadâ.
Prozentus aprehkina no noguldischanas deenas par pilneem mehn.
2) **Us augstu-augleem** . . . . . 5% „
3) **Par krahj-noguldijumeem maksà 5% gadâ, rehkinot no katra nahkoscha mehnescha 1. deenas; pee aprehkina eewehro tikai pilnus mehneschus.**
4) **Par tekoscheem noguldijumeem maksà 4% gadâ, skaitot no noguldij. deen.**

II. **Sabeedriba nem par aisdewumeem eepreeksch:**
a) **pret paschas Sabeedribas noguldijuma grahmatinam, Walsts un no Waldibas garanteteem % % papireem** . . . . . 6½% gadâ,
b) **pret I. schkiras obligazijam** . . . . . 7% „
c) „ II. „ „ **un zitam droschibam** . . . . . 7½% „
d) **pret galweneekeem un personigu droschibu** . . . . . 8% „

Sabeedribas darba laiks no pulksten 11—2 pehz pusdeenas, isnemot nedelas swehtdeenas un walsts swehtkus. Aisdewumu peeprasijumus, kuri lihdz Waldes sehdes deenai pulksten 12 preeksch pusdeenas peeteikti, isspreesch katru otrdeen un peektdeen. — Wisi noguldijumi un aisnehmumu paradu raksti schai Sabeedribai atswabinati no krona nodokleem. **Walde.**

Usas un **Slatoustas aprinkôs,** Usas gub., zaur Agrarbankas widustajibu peedahwà semneekeem jeb ari sabeedribam pahrdoschanai
aramu semi un plawas
noderigi kolonijam. Wiss semes leelums lihdz 50,000 desetinu atronàs Samaras-Slatoustas dselszeka tuwumâ. Nosazijumi atronàs pee Opekunas pilnwarneeka.
Князь К. и Е. Бѣлосельскаго-Бѣлозерскаго, С. Петербургъ, Волынскій пер. 4 кв. 8. 8543

Wihreeschem,
kuri zeesch ar paschwahjinaschanas kaiti, kuras sekas ir **weneriskas slimibas** — atronàs nospeestâ gara stahwokli, saudejuschi zerbu, nebuhdami meerâ ar sewi un sawu likteni, **issuhtam par welti** Amerikas Saweenotu Walstu nerwu slimneeku eestahdes galwenâ ahrsta **prof. Hamonda** isdotàs grahmatas: „Половое безсиліе и его леченіе" (Dsimuma nespehjiba un winas dseedinaschana) pilnigu prospektu. Juhs winâ atradiseet pamahzibu un labi iskaidrojoschas atbildes us wiseem dsihwibas apdraudoscheem jautajumeem. Schi grahmata atnes preeku un rahda isglahbschanàs zeku katram, kas ar winu eepasinees. Ar peeprasijumeem jagreeschàs: Книгоиздательство „Сила Знаніе" Москва, Малая Лубянска, д. О-ва Россія 8, подъѣздъ № 5. Контрл. № 8.

Jauns!
Gluschi nekaitigas tschaulites ar hawanna wati
„Latwija"
no A. Jaunsema, Rigâ,
sanehma un peedahwà
S. J. Lasersona
tabakas pahrdotawa,
Jelgawâ,
Katolu eelâ Nr. 11,
jaunbuhwetâ Latw. Beedr. namâ.

Osolmuischâ
pee Jelgawas ir
moderesch ana
us renti
atdodama no Jurgeem 1910. g. Noteikumus zaur rakstu pasneedz Osolm. Muischas walde jeb zaur telef. 271. Turpat war peeteiktees lihdz 15. feb. jeb ari tuhlin
kreetnis dahrsneeks
ar labam apleezibam.

Teek meklets
usnehmejs
preeksch **keegeku** un **dakstinu fabrikazijas,** keegelniza ar rinku krahsni. Ofertes us adresi Jelgawâ, Pasta koste № 3.

Manâ apgahdibâ isnahkuse jauna grahmata dahwinaschanai sem nosaukuma
Muhschiga jauniba.
Garigas dsejas
ar Rigas mahzitaju **H. Glaeser** un **O. Erdmana** palihdsibu sastahditas no **J. Ehrmana,** Krimuldas mahzitaja, ar peeminas lapu, 4 bildem us **mahkstas** papira un 23 teksta ilustrazijam.
Maksà brosch. **150** kap. kartonets **180** kap., glihtâ kaliko eesehjumâ **2** rbl. ar seltitu lapu greesumu **250** kap.
No wairak latweeschu mahzitajeem sastahditais un us ruhpigako ismeklêtais dsejas krahjums, peederas sawâ krahschnâ isgresnojumâ katrâ sinâ pee wiseezeemitakàm dahwinaschanas grahmatam, sewischki eeswehtamai jaunibai swehtibas pilna balwa winu turpmakâ dsihwê.
Ernesta Plates
drukatawa Rigâ, pee Petera basnizas un Skahrnu eelâ Nr. 13.

Mag.
J. Hertela
apteek. preeksch pahrdotawa
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13,
peedahwà wisadas laukSaimneezibâ, dahrskopibâ un mahjsaimneezibâ wajadsigas **apteekas prezes.** — **Logu ruhtis** wisadôs leelumôs. — **Etikas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. Parfimerijas,** eeksch- un ahrsemes patentetas **sahles** un **mineraluhdenus.**
Gumijas prezes.